

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

III. Prophetiae quaedam, non solitariae, sed cum toto, unde prodierunt, contexttu spectari debent:

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

penſa; quis alia antehac, ex omnibus iis qui olim Sapientes appellati ſunt, apud caros Deo quondam Ebreorum filios, compluribus retro ſeculis, iidem ut ſoſpitator noſter, vaticiniis Prophetarum cognitus & prænuntiatus eſt? Qui quidem & locum in quo natus eſt, & tempora aduentus, & vite rationem, & edita ab eo prodigia, & ſermones, & res præclare geſtas animo præcipientes, in Libros ſacros retulerunt.

II. Quod ſi ſingulare aliquid vaticinium, ab alijs ſepoſitum & excerptum, aut è typis unum aliquem ſeorum expendas, rei forteſſe veritas, vel propter obſcuritatem, vel propter ambiguitatem minus eluceſcet, Verum non ex ſingularum partium conflictu, ſed ex totius comparatione effloreſcit & ſpectatur ſimilitudo: neque ex digiti extremi, aut pedis inſpectu, vel imæ auriculæ, hominem alioqui notiſſimum poſſis agnoſcere, ſed ex corporis integri filo, & ea ſpecie quæ ex partium omnium compage & convenientia exurgit. Igitur non ſigillatim ſumendæ ſunt Paralleliſmi partes, neque ex detruncatis membris arbitrium faciendum; quæ ſuis emota locis robur amittunt, ordini ſuo reſtituta vim recipiunt: ſed ſpectanda tota ſeries eſt, cum altera res alterius opem poſcat, & amice conjuret. Quam ſeriem in Jeſum quadrare univerſam ſi deprehenderimus, uti certe quadrat, tum facilis exiſtimatio erit, non caſu aliquo, aut fortuita rerum conſenſione, ſed certo Dei nutu ac conſilio hæc ita proveniſſe: ut homines ad oracula divina attentis, eorumque ſententiam pia mente ac docili perſcrutantes, de ſalutari Meſſiæ adventu admonerentur, ab eoque malorum fuorum levamen expectarent. Neque tamen concedimus, nulla in toto hoc Paralleliſmi contextu extare vaticinia, quæ non aliorsum ſpecti queant, cum reperiri pleraque in eo poſſint, quorum exitum in alio, præterquam in Jeſu, fruſtra quaſiveris. Quo argumento Origenes vehementer urgebat impurum Sophiſtam Celſum, has Prophetarum prædictiones fanaticis quibuſdam convenire affirmantem, qui ſe Dei Filios de cælo veniſſe jaçtabant. Atque hanc aſſumit in exemplum, qua Bethlechemo proditurum Iſraëliitarum principem Michæas aſſeveravit, eamque nemini illorum accommodari poſſe oſtendit, quæ tamèn examuſſum in Jeſum congruit. Aſſumit & alteram hanc Jacobi: *Non auferetur ſceptrum de Juda, & dux de femore ejus, donec veniat qui mittendus eſt, & ipſe erit expectatio gentium.* Hæc ſi quis alteri cuiſpiam aptare voluerit, oſtendat neceſſe eſt, quomodo regiam poteſtatem Juda retinuerit, quoad Siloh ille advenit, oſtendat quoque gentes in eo ſpem ſuam & expectationem collocaſſe: quæ in Chriſtum Jeſum omnia recte cadunt.

III. Notandum præterea eſt, quaſdam Prophetarum vaticinationes, non ſolum cum pertinentibus eodem prædictionibus, ſed & cum toto locorum, unde excerptæ ſunt, contextu eſſe ſpectandas. Quemadmodum enim alia eſt rei nudæ, alia ejuſdem cum adjunctis ſpectatæ exiſtimatio; ita *αὐτοῦ* ſeparatim ſumtæ, vel imperfecta erit ſignificatio, vel diverſa ab ea, quæ ex totius operis, vel totius loci, unde ipſa prodit, atenta conſideratione exiſtit. Adhibenda itaque magna cautio eſt, non quam ſuggerit pervicax animus, & contradicendi cupidus; ſed quam recta poſtulat ratio, & conſtans perſcrutandæ veritatis ſtudium, quamque in aliorum librorum lectione adhibere ſolemus.

IV. Quod non eo tamen pertinere velim, ut quæcunque huc attulimus vaticinia, quoſcunque propoſuimus typos Chriſti, fidem ipſis nullam haberi poſtulem, niſi in eandem plane ſententiam ac antecedentia & conſequentia conſpirent. Nam quod Salomonem, exempli gratia, figuram Chriſti gerere dixerimus, ſi quis infanis ejus amoribus & vetito idolorum cultui conſentaneum quippiam requirat in Chriſto, parum is æquus ſit proſecto rerum æſtimator. Hunc narrationis ordinem & connectionem vix patitur aſſatus ille divinus, quo agitati Prophetæ futura præcinebant. Scabrum quid, ſalebroſum, ac diſſipatum edere ſolet *ἐκστασις*, & per varias ſpecies rerum ſibi obverſantes præcipitatur inſtinctus animus, nec ullis ſeſe legibus ſermonis coerceri patitur. Scio hoc Patres Eccleſiæ diſcrimen obſervari ſanctos inter Prophetas, & Pſeudopphetas; quod hi furore perciti, illi tranquilliori & ſedatione mente futura profarentur; atque hoc potiſſimum argumento conviciſſe Montanum, Priſcam, & Maximillam, propheticam ſibi vim arrogantes, quod emota mente furioſis & infanis ſimiles raptarentur, cum Prophetæ ſui compotes, placido, ſerenoque animo edere ſoleant oracula. Quapropter ſcripſerat Miltiades librum, *ὅτι τὸ μὴ εἶναι προφήτου ἐν ἐκστασὶ λαλῆναι.* Verum *ἐκστασις* intelligit furorem, qui mentem ſtatu ſuo depellit, & adigit ad infaniam, qualis erat divinatorum, Pſeudopphetarum, & Montaniſtarum. At ſancti Prophetæ, etiamſi divino correpti ſpiritu efferveſcerent dicendo, & præter ſolitum incalceſcerent, mente tamen conſtabant, nec quicquam præter intellectum proferebant. Atque hæc proprie dicta erat *ἐκστασις*, quali correptum Petrum, quali Paulum, narrat Lucas in Actis, quo ſenſu vocem illam ſæpe uſurpant

Universi potius quam sigillatim spectanda sunt Prophetia.

Origen. contr. Cell. libr. 1.

Mich. 3. 2.

Gen. 49. 10.

Prophetia quadam, non solitaria, sed cum toto, unde prodicitur, contextu spectari debent:

nec necesse tamē est Prophetias & typos quoſcunque attulimus, in eandem ſententiam ac antecedentia & conſequentia conſpirare.

Act. 10. 10. & 11. 5. & 22. 17.